

Зіненко А. Р.

Національний аерокосмічний університет імені М. С. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Науковий керівник – Гелетка М. Л., канд. філол. наук,

доцент кафедри прикладної лінгвістики

ПОЛІТИЧНА КОРЕКТНІСТЬ ПРИ ПОЗНАЧЕННІ ЛЮДЕЙ ПЕВНИХ ЕТНІЧНИХ ТА РАСОВИХ ГРУП

Актуальною проблемою сучасного мовознавства залишається дослідження співвідношення мови та культури, бо мова є дзеркалом культури, у якому відбивається суспільна самосвідомість, спосіб життя, традиції, мораль, система цінностей і світогляд.

В англomовних країнах надзвичайної популярності набув новий культурний і мовний феномен «політична коректність». Цей рух не має рівних за розмахом і досягнутим успіхом світової лінгвістичної історії. Феномен політичної коректності зародився саме в англomовному суспільстві, тому що англійська мова виконує роль мови світового спілкування, міжкультурної комунікації в сучасному світі.

Під час вживання слів на позначення осіб з певною етнічною чи расовою належністю, важливо дотримуватися принципів політичної коректності, щоб уникнути використання образливих виразів, які можуть зачепити почуття або навіть принизити. Саме тому слід використовувати ті назви осіб, яким віддає перевагу та чи інша національна або расова група.

Термін «афроамериканець» (або «чорний американець», «американський негр») рекомендують перекладати як *African American* / *African-American* (або *Black American*, *Afro-American* чи *Afro*, останні з яких наразі використовують рідше), але в жодному разі не вживають *Negro* або *colored American*.

У випадку з американськими індіанцями з племені навахо вживають слово *Dine* (у дужках можна додати пояснення (*also known as the Navajo*)).

На позначення американців азійського походження доцільно вживати терміни *Asian Americans*, *East Asian American*, *South Asian American*, *Southeast Asian American*, уникаючи словосполучення *Asiatic Americans*, яке можуть розцінювати як принизливе.

Під час перекладу найменувань іспаномовних американців, які мають походження з Мексики, країн карибського басейну та Південної Америки, зазвичай вживають словосполучення *Hispanic Americans*, хоча більш конкретні позначення як *Mexican American* та *Haitian American* також є прийнятними. Деякі представники іспаномовних американців при позначенні осіб

латиноамериканського походження віддають перевагу терміну *Latino*. Слід зазначити що зі словом *Chicano*, яке вживають при позначенні американців мексиканського походження (Mexican American) потрібно бути дуже обережним, адже можуть його сприйняти зневажливим. Так само як і терміна *Hispanics* (позначення латиноамериканців) слід уникати через негативні асоціації щодо людей з низьким рівнем доходів.

Для номінації корінних жителів США віддають перевагу словосполученням *American Indians* та *Native Americans*. У Канаді зазвичай уживають *natives*, *Natives* та *native peoples*, *first nations* / *first nation*, але останні не використовують в офіційних документах США, оскільки ці терміни для них майже невідомі як засоби для позначення американських індіців.

Для позначення негроїдної раси вживають слова *Africans*, *Afros* або *Sun people*. Щоб уникнути табуйованого слова «nigger» реп-виконавці використовують слово *jigga* для опису представників темношкірого населення, яке утворилося від псевдоніма відомого співака Jay Z. Також цікаво зазначити, що до маленьких афроамериканців зазвичай звертаються як *the future President*.

Професійному перекладачу необхідно знати особливості культур мови оригіналу та мови перекладу, щоб обрати правильний спосіб перекладу й адекватно відобразити значення лексичної одиниці. Політична коректність – це свідомо обрана людиною стратегія поведінки та ставлення до оточення. Політкоректна лексика вживається в різних сферах діяльності і має свої особливості перекладу, саме тому перекладач повинен глибоко розуміти предмет чи тему розмови, знати специфіку перекладу й бути максимально дипломатичним у процесі здійснення перекладів.